

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó-hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszo-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezlszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Kereskedőink.

Sok szó esik arról, hogy kereskedő-világunk még ma sem magyar.

Mikor pedig valaki ilyen állítást kockáztat, akkor azt egyszerűen letorkolják a fővárosi sajtó közleményeivel, a melyekben írva áll, hogy ma már alig van kereskedő Magyarországon, a ki a levelezéseit és üzleti könyveit ne magyarul vezetné.

Higgye, a ki akarja. De hát tegyük fel, hogy fenekig így van. És szép is, ha így van. Mert már magában véve ez is haladás. Voltaképen csak jele a haladásnak, a féle külső formáság, mint a zászló a hajón, a mely azonban dugárúkkal esempészkedik.

A belseje, a vére, a husa a mi üzletvilágunknak még ma is csak olyan sült német, mint a Bach-korszakban.

Csak el kell menni egy budapesti kávéházba, a mely telve van kereskedőkkel, — elvéve hallasz csak egy-két magyar szót.

No de ez is csak külsőség.

Az a kérdés, hogy magyar-e az a portéka, mit boltjainkban magyar pénzen vásárolhatnak a vevők?

Erre már nagyon bajos lenne igennel felelni.

Az a budapesti zsurnaliszta, a ki védelmébe veszi kereskedőinket a germanizmus vádjá ellen: ezt a védelmet Csehországban készült papiroson, bécsi gyárul került pennával, bodenbachi czég tintájával írja.

Pedig Magyarországon — pl. hogy ne menjünk messzire, épen itt Gömörmegyében is, — csinálnak már elég papirozt, valószínűleg tintát és tollat is hozzá.

De hát a mi kereskedőink csak elvéve árulnak itthon készült portékát. Sokszor komiszabb ugyan a külföldi, de tán olcsóbb. Így hát a seft nem törődik a hazafisággal.

Kicsi dolog, de mert jellemző, érdemes a föl-

jegyzésre, hogy valaki megpróbálta a minap itt Rimaszombatban, hogy hány kereskedésben kaphat magyar gyárban készült gyufát. Bekukkant négy boltba, de az ötödikben se kapott más egyebet, mint olyat, a melyeknek a paklijára ez volt felírva: „Pojački Prag.“

Igy vagyunk mindennel.

Fehérneműinket Galieziában szövik, felső ruhánkat Brünben; cipőinket pedig Mödlingben és Karlsbadban csirizelik.

Ad vocem: Karlsbad. Nincs az egész föld kerekén annyi hasznos üdítő és gyógyerejű ásványvíz, mint éppen Magyarországon. Mi következik ebből? Az, hogy a magyar ember gieshüblert és krondorfi savanyuvizet iszik.

Hol terem annyi és olyan minőségű bor, buza, mint itt, a négy folyam mosta hármás bérez alatt? És mégis megesik rajtunk az a felháborító szégyen, hogy koreszmánkban pancsolt olasz vinkót, az üzletekben pedig gipsz-keverékkel hamisított amerikai lisztet sóznak a nyakunkba.

De gyerünk tovább.

Itt van pl. a tőzomszedságunkban a mi saját vármegyénk területén, egy minden tekintetben versenyképes üvegyár, amely az Indiákra is szállít egész vagon-rakományokat. Hanem azért mink a legtöbb helyen hitvány cseh-üvegekbe töltjük a jóféle Engel-nedűt.

A szappan, a gyertya, a sárkefe, a vaságy, a miben hálunk, a szék, a mire ülünk, a kés, villa, kanál, a mivel eszünk, a böleső, koci, a miben ringatnak, az érzekoporsó, a miben eltemnek bennünket, a koszu, a mit a sirunkra tesznek, a kasza, a mivel a magyar föld termette életet learatjuk, de még tán az egyetlen magyar „speczialitás“ a bajusz-pödrő is mind idegen gyártmány. Még csak az hiányzik, hogy pl. a Rimaszombatban fellendült építkezési kedv az új modern házak falaihoz is a bécsujhelyi téglagyárból szállítsa az anyagot.

az ember lelke, midőn bálba készül, mint a szivárvány. Egyszer szép tisztán állanak színei. — a különböző érzelmek, — máskor összebonyolulnak s egy nagy khaósz-szá teszik azt . . .

Lenke lelke is egy khaósz volt, még pedig olyan, melyhez képest a Chronosz előtti idők hasonmása csak bliktri! . . . Mert hát elképzelhető e annál nagyobb fontosságú dolog kerek e világon, minthogy beléegyeznek e a papa ama háromszáz forintos toilette megvételébe? . . . Egy ronda százötven forintos ruhában pedig csak nem mehet el! . . .

Pedig igen nagy kár volna erről a bárlól elmaradni, mert ott lesz ám az a szép huszárhadnagy, aki a multkor is egész délután a kis baktis ablaka előtt kocsikázott! . . . Aztán olyan szépen mosolygott az ablak felé . . . Látszik, hogy előkelő fiatalember, mert francia livrés kocsisa van, a szerezsen inas pedig olyan jól festett háromszögletű piros kalapjával! . . . Aztán meg olyan szépen lógott az az érdemjel vadonatúj atilláján . . . Magasrangu katona lesz belőle, mert ilyen fiatal tiszték ritkán kapnak kitüntetést! . . . Ott lesz a bálon s hódítani fog . . . Sok leány belebolondul majd, de ő bizonyára rá sem fog másra nézni, mint Lenkére, — bizonyára nem kocsizott „ok nélkül“ egy egész délután ablaka előtt . . . Hanem hát azért mégis inkább kész ő itthon maradni, mintsem abban a rongy toilletben jelenjék meg. A huszárhadnagy bizonyára figyelmen kívül hagyán, ha ruhája, nem lenne az egész bálon a legszebb . . .

Es ez mind a papa szeszélyétől függ . . . Istenem, minek is avatkoznak ilyesmibe a férfiak, — különösen pedig a papák! . . . Azt hiszik ők, hogy az csak úgy van! . . . Ott lenni, aztán pontum . . . Nagyon tévednek ebben, mert azok a huszárok úgy értenek a toilettekhez, akár egy elsőrangú párisi szabó! . . .

Durezásan rángatta vállait.

— Jó. Hát ne vegye meg a papa azt a ruhát! Hát ne menjünk a bálba! . . . Bánom is én! . . . Úgy sem megyek én férjhez soha! . . .

Aztán tovább gondolkodott, néha-néha egy durezás arckifejezést rögtönözvén. Lelkében még nagyobb khaósz keletkezett, mert az izgatottság forró tüze sehogysem akart lankadni, sőt mindig jobban erősödött . . . Tönkreteszik jövőjét, tönkreteszik szerelmét és boldogságát

Még a sonka is jobban izlik, ha prágai; pedig azok a cseh-német agitátor urak odaát már jó idő óta leköpnék mindent a mi magyar, csak éppen a magyar pénzt nem.

Ezt meg ontja a bolond, a sovínisztának (!) kikiáltott indolens magyar nép az osztrák és cseh gyárak pénztáraiba.

De kik a közvetítők erre? — A mi kereskedőink; a kiknek a nevük, a czégük, a levelezésük jobbadán magyar már, de ez a külsőség tetőtől talpig idegen üzleti szellemet takar ő náluk. Mert a „konkurrenzia“, az egymással folytatott egészségtelen verseny, a rohamos meggazdagodás utáni lázas sivár vágyakozás kizár minden hazafiságot. Az teljesen internacionalis fogalom. Ahhoz semmi köze a sovínizmusnak.

Pedig dehogy is nincs!

Nem mondjuk, hogy éppen az kellene, a mit egy csakugyan sovíniszta derék magyar ur állít itt minálunk, hogy „még ezitromot se eszem, ha nem magyar föld termette“, — hanem azt mégis elkívánhatnók magyarul levelezgető kereskedőinktől, hogy olyan idegen portékát, amit már Magyarország gyáraiban is előállítanak, ne hozzanak forgalomba üzleteikben.

Hiába való üres kifogás az, hogy a magyar ipar nem tud versenyképes árukat produkálni, és hogy a vevőközönség jobban keresi az idegen portékát.

Tessék szoktatni a vevőket a magyar ipar termékeihez! A magyar vevő szó nélkül elfogadja azt, a mit a kezébe adnak és meg is fizet érte. De ha mégis akadna olyan, aki Pojački-gyufát, karlsbadi cipőt kívánna, tessék neki azt mondani minden kereskedésben: „Sajnáljuk, nincs! Mi csak magyar portékát árulunk!“ — hát akkor majd lesz egy pár évtized alatt minden téren teljesen kifejlett magyar ipar és a közönség meg se veszi a mi idegen, mert elszokik tőle.

Nagy emberek, Kossuth, Széchenyi, Deák

TÁR C Z A.

A huszár.

Szólni fog pedig ez a história a nőnem azon fajtájának csodálatos észjárásáról, kik még nem igen vannak megáldva az ember és világismeret megbecsülhetetlen adományával. A kik még csak a jövőbe vetett reményeikből való magas toronyépítést tartják életük czéljának s igen gyakran úgy járrak, miként valaha Babylonban ama toronyépítők, kiknek nyelve megzavartatván, — az e kig nem juthattak . . .

Csak hogy a nőnem azon fajtájának, kiket úgy is hívják, hogy baktis, — nem a nyelvét zavarják ám meg! . . . Építi terveit napról-napra magasabbra, — rózsasalánccsal fonja át a világot, meghódítja a világ összes fiatalemberét, aztán választ egyet magának . . .

Ekkor már megvan a fundamentum. De ő toronyt akar építeni! . . .

S most nevévé lesz imádói egyikének . . . Vadgalamb módjára élnek, — turbékolnak, játszadoznak . . . A férj azonban természetesen lángész, miről meggyőződven a társadalom, — rohamosan viszik a legmagasabb polez felé, . . . ő pedig osztozik szerencséjében . . . Méltóságos asszony lesz belőle! . . .

S kész a fal is, most már csak tető kell . . . Csak hogy ám ezt még a Babyloniak sem tudták elérni! Azoknak megzavartatott a nyelve, — a kis baktisnak pedig fantáziája! Ott van előtte a sok anyag, a félig elkészült torony s ő mégsem épít tovább, mégsem tervez . . . Talán megjött az eszeeskéje? . . . Dehogy jött! Egyszerűen „fontosabb dolgokkal“ van elfoglalva. Nem kell neki most sem rózsasalánccsal, sem fiatalember, sem torony, sem méltóságos-asszonyosság . . . Bál lesz. Ez az a fontos ok, mely miatt most nem ér rá fantáziája a toronyt tovább építeni . . . Legfeljebb az a különös eset történhetik meg, hogy abbahagyván a régit, . . . egy ujba kezd majd . . .

I.

A remény és izgatottság érzelmei ütték játékkukat már két héttel ama nagy nap előtt a kis naiv Lenkével. Amaz gyönyörű dolgokat varázsolt képzelmi szemei elé, — emez pedig lerontotta a kártyavárakat . . . Mert olyan

egy rongyos ruha miatt! . . . Nem érdemli ő ezt a papától! . . . Hiszen majd el is panaszolja ő az egész dolgot a mamának! . . .

S összehuzván kis homlokát, bement a mamához. Mielőtt azonban panaszával előállott volna, durezás arckifejezése helyett a megenni való naiv ártatlanság képét öltvén magára, — hizelegve esőkolta össze a mamát s így szolt:

— Istenem, de jó is vagy te kedves mamuskám!

II.

— Nem, — kedves leányom, — ezt nem tehetem, nem áll módomban — szóllott a papa s kabátját felöltvén, eltávozott. Lenke pedig a siker biztos tudatában mosolygott s ezt súgta a mamának:

— Most már megpróbáltam mindent és nem sikerült. Nincs tehát más mód, mint ahhoz a eselhez folyamodni, amit a multkor együtt gondoltunk ki . . . Úgy-e biztosan sikerülni fog kedves mamuskám?

A mama igenlőleg bólintott. Nem nagy inyere volt ugyan férje ellen szövetkezni, de hát ellent lehet-e állni ennek a kis hízogó teremtés kérésének? . . . Megölelte s megcsókolta, — aztán így szolt:

— De aztán okosan és ügyesen!

— Azt már bizd rám, kedves! — felelt Lenke, s ravaszul mosolygott . . . Csak bizd rám kedves a többit! . . . Aztán szobájába ment s lefeküdt . . .

— Beteg vagyok . . . Ideges főfájás!

S lehajtván párnájára fejét, nyugodtan várta, hogy mi fog most történni . . . Mert a mamával ugyan kifözött ő egy tervet, mely körülbelül sikerülne is, hanem azért hát mégis csak jobb lesz ebből a szövetségéből kilépni . . . A mama bizonyára elhíházná, mert hát tudja is ő azt felfogni, hogy mi egy huszár!? . . . S talán ha fel is tudná fogni ezt a nagy eszmét, meglehet, hogy ő lenne az, aki egyszerűen kinyilatkoztatná, hogy „nem megyünk a bálba“ . . . Már pedig hát ez . . .

Aztán felemelkedett ágyában s elmosolyodott s nevetve suttagá magában:

— Megesalom a mamát is . . . Beteg leszek és kijelentem, hogy nem kell se ruha, se bál, s megkérem, hogy ne is csalja meg szegény papát, neki ügyis sok a kiadása . . . — S most belépett a mama.

fáradtak már abban, hogy a magyar embert rászoktassák a hazai ipar pártolására. — Nem sikerült.

Nem, mert ők is csak jelszavakkal, szónoklatokkal, brosúrákkal dolgoztak, meg rendeletekkel, mint most újabban Széll Kálmán belügyminiszter, a ki szintén adott ki eféle „rendeletet“ a törvényhatóságokhoz, hogy hát így, meg úgy, elvárja a magyar ipar támogatását.

Ennek a rendeletnek egyidőre talán lesz is annyi foganatja, hogy a közhivatalok *iparkodnak* házi szükségleteiket hazai anyagokkal kielégíteni, hanem hát ez is csak nagyobbára jó szándék marad, mert a gyakorlatban ki az ördög tudja azt apróra ellenőrizni, hogy minden darab magyar-e hát, a mit ilyen számban szállítanak az egyes irodák részére. Bizony az élelmesség akkor esapja be a bürokrata urakat, a mikor neki tetszik, ha egy pár krajezár haszonról van szó.

Fel kellene hát már hagyni a jelszavakkal és előrukkolni a *tettekkel*.

Mi pedig az ilyen tetteket a kereskedő urak önzetlenségétől és hazafiságától várjuk első sorban. Ok vannak ebben a nagy új honfoglalási harcban a vezérszerepre hivatva

Hát tegyék meg, a mi kötelességük!

Megteszik-e?!!... (Szólt a holló: — sohasem.)

Levelezés.

Szeleze, 1899. auguszt. 7.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Hittem és vártam, hogy az enyimmél sokkal avatottabb toll fog megemlékezni a „Gömör-Kishont“ hátsábjain azon nagy vesztéséről, mely egyházunkat ut. Baltazár János lelkész ur eltávoztával érte.

De miután hiába vártam, végre is szerény erőmet kellett igénybe vennem, hogy kifejezést adjak azon szomorú lehangoltságnak, a mely a jobbák szívét ez alkalommal eltöltötte.

Mintha csak bizonyos megmagyarázhatlan lidérenyomás nehezült volna sziveinkre, busan, szótlanni néztünk a távozó után. És hogy ne! Az egyház szebb jövője iránt táplált reményeink egyszerre megálltak és az erkölcsös vallásosságot s a nesztelen, de igaz hazafiságot meghonosító reformterveknek keresztülvitelére felvillanyozott szellemi erők egyszerre lelakadtak, mintha csak a leghidegebb zuhany alá kerültek volna. — De hogy ne! Mit ér a közkatona, ha nincs vezér. O vezérünk volt nekünk, és milyen vezér! Ezt, sajnos, egy ilyen gyöngye toll még csak megközelítőleg sem képes ecsetelni.

Az én gyöngye lelki szemeim, benne csak egy minden tekintetben humánus ember- és igazságszerető, minden jó és nemes iránt lelkesülő, valódi lelképásztort és igaz hű hazafit látott; kit kész lettem volna követni még a legborzasztóbb veszedelmek közepett is.

Most, hogy elment, úgy engem, mint elvtársaimat egy bizonyos lehangoltság nembánomság tart lebilincselve, a melyből csak „méltó utód“ lesz képes megszabadítani.

A kik ismernek ilyent, tudják, mi a kötelességük.

Tisztelettel

Németh János, tanító

Színház.

Aug. 9-én. Medgyessy Erzsi jutalomjátékául az örök szép zenéjű „Cornevillei harangok“ került színre. A jutalmazandót a közönség tapssal, virágcsokrokkal fogadta, ki Serpolette szerepében igen kedvesen mozgott és

— Mi bajod van. édes, kedves? . . .

— Nem tudom . . .

— Mid fáj?

— Mindenem.

Gyorsan orvosért Juliette! . . . A szakácsné forrózzaon theát, gyorsan, — vagy talán egy kis hidegvizes borogatást a fejedre édes? . . . Istenem, csak valami bajod ne legyen . . . Ugy-e jobban leszel holnapra angyalkám? . . . Jobban leszel, vig leszel ismét, jókedvű, — aztán majd milyen gyönyörű is leszel abban a szép ruhában azon a bálon!?

— Nem megyek! — felelt Lenke.

— Ugyan, ugyan kedves kis aranybabám nekem, — ne morfondírozz! . . . Már miért ne jönnél? . . .

— Mi bajod drága kis Lenkém, mond, — ne rémits halálra . . . Látod, . . . hiszen én odaadnám érted a lelkemet is . . . Csak beszélj, mi bajod, mid fáj, mire vágyódsz? . . .

És Lenke most önkénytelenül a huszárra gondolt. Mert hiszen nem volt ő beteg, nem fájt neki semmije s nem is vágyódott ő semmire, csak arra a pokoli háromszáz forintos ruhára . . . Erre is csak a huszár kedvéért . . . Beleszeretett a kis bakfis ismeretlenül. Róla álmodozott, róla ábrándozott. Már a jövőre boldog életükre terveket is készített.

Ki fogják venni azt a lakást, melyben most az alispánék laknak, vásárolnak smirna- és persa-szőnyeget, belga-áveget, selyem szalonbutort, mahagonifa hálószoba s ebédlő felszerelést . . . Aztán lesz egy szép férfiszoba, falain fegyverekkel, sportképekkel, lovaglókorbácsokkal és szarvaságanásokkal . . . Márvány fürdőszoba s az egész lakás természetesen parkett . . .

Itt fogják tölteni az év jó részét. Télien a huszár kiveszi szabadságát, aztán kis feleségével együtt elmennek Olaszországba . . . Fogznak téiben narancsot enni a fáról, lesz bőség a déli gyümölcsökben. Aztán látnak tengert, hajót, szép vidéket, sőt még Monte-Carlóba is elmennek, hanem ott a huszár játszani nem fog . . . Este aztán élvezni fogják a sétat a tengerparton s hallgatják az olasz gondolások lágy dalait . . . Éjjelkor elmennek aludni. A vendéglő folyosóján szépen elbucsznak egymástól, aztán hálószobáikba vonulnak s álmodnak szépeket . . .

És amint eme szép dolgokat tervezte, egészen ki-

dalolt. Jean Gaspard szerepét Vágó István játszotta, ki az örülés jelenetében drámai tehetségének is szép tanujelét adta. Henri szerepében Asztalos Sándort láttuk, ki ez alkalommal nem volt disponálva az énekléshez, mi miatt legszebb dalait nem élvezhették. Germaine szerepe Berezik Margitnak jutott, ki mint mindig, most is kedvesen töltötte azt be.

10-én. A „Gyarkovics lányok“, Hercegh Ferenc vigjátéka; a mama szerepében Halmainéval, Katalint Berzsenyi Margit mutatta be igen jó alakításban, míg Miezi szerepét Kovács Lenke játszotta, igen ügyesen alakítván a kis nagy leányt. Horkay Ferit Krasznay mutatta be igen találóan, de jó volt a Rátkay Gúdája is. A darab összevágóan jó betanulással ment.

11-én. Ujházi Ede a budapesti nemzeti színház kitűnő tagjának I-ső vendégjátékául Vahot Imre „Országgyűlési szállás“ című vigjátéka került színre. A teljesen megtelt ház a belépő művészt tapsviharral, éljenzessel üdvözölte, ki Burmann szerepében a pozsonyi Kraxelhuber alakját mutatta be művészi tökélyvel; sok tapsot aratott, felvonás közben többször kihívták. Igen kedves volt Emilia szerepében Kovács Lenke, ki rokonzenyes szerepében a közönséget a maga részére hódította, Krasznay Vigari Kálmán szerepében igen ügyesen alakított. A közönség egész előadás alatt kitűnően mulatott.

A nagy művész másnap Szomorú Dezsőnek Péntek este“ cz. dramoletjében s De Vallieres „A kölesönkert feleség“ című vigjátékában gyönyörködtette a szinkört teljesen megtelt közönséget. Amabban a megcsontosodott hitű rabbinak tipikus alakját mutatta be, kinek fanatikus vallási felfogásával kemény harcban állanak fel-feláradó emberi érzelmei, — ebben a kitüntetésre vágyó kedélyes nagybácsinak volt pompás személyesítője. Így egy estén két ellentétes alakítást láttuk a mesternek, ki ezuttal is igazolta országos hírnevét. Banalitás volna művészetéről superlatívusokban beszélni s Ujházi bizonyára nem is szorult arra, hogy a mi kisvárosi kritikánkban eddigi babéraihoz újabbakat fűzzön, elég ha annyit constatálunk, hogy közönségünk áhítatos szemlélője volt alakításainak s a függöny legördülése után hosszantartó tapsviharbant fejezte ki az igazi művészet iránt való elismerését. De igaztalanok volnánk, ha fel nem említenénk azt, hogy illuziónk teljességteléhez a mi derék színészeink is hozzájárultak. Berzsenyi Margit (Eszter) és Halmay Kornélia (Éva) annyi bensőséggel játszták vonzó poesissel irt érzelmes szerepeiket, hogy még a nagy mester mellett is méltán kiérdemlik elismerésünket. Hasonlóképpen a kölesönkert feleségben Krasznay, Rátkay, Kovács Lenke és Vágó méltó pártnevei voltak a vendégművészek.

13-án Szigligeti Ede énekes népsziműve „A Czigány“ adatott, melyben Ujházi Ede utolszor lépett fel, kitűnően alakítván benne Zsiga cigány rokonszenyes szerepét, többször aratott tapsot kedves mókáirért. Rózi szerepében Berzsenyi Margit mutatta be szép drámai tehetségét. Márton gazdát Rátkay játszotta találóan. Rébék leánya szerepét Berezik Margit személyesítette, igen jól mutatta be a hű szeretőt és szüleikhez ragaszkodó leányt. Gyurit Asztalos Sándor adta, míg Petit Timár személyesítette. A színház zsufolásig megtelt. A tapsból kijutott mindegyik szereplőnek bőven, de legtöbb jutott Ujházinak, ki ezen előadással vett bucsut Rimaszombattól. Ohajtsunk, hogy oly kedves emlékek távozott legyen el tőlünk, mint a milyen kedves emléket hagyott ő közöttünk.

14-ikén „Mozgó fényképek“ másodsor, melyben Krasznay ismét remekelt.

15-én Rátkay Sándor jutalmául „A Regruta“, a jutalmazandó által irt népszimű került színre. A jutalmazandót belépte alkalmával tapssal és egy szép csokorral fogadta a közönség, ki is a Csátán Marezsi szerepét igen kedvesen játszotta, coupléval sok tapsot aratott, sőt mikor Rimaszombatra tért át, mindaddig ujráták, míg a tudomány ki nem apadt. Gyárfás Lászlót Asztalos Sándor adta, Sándort Timár, Katiczát Medgyessy Erzsi játszotta kedvesen, fűrgőn, dalait mégis ujráták és sokszor kitapsolták. Bársony Etel szerepét Berzsenyi Margit adta mély érzéssel, az öreg Jóska minden szerepében Vágót

pirult . . . Szemei a kellemtől oly tulvilági módon ragyogtak. Nem is szólt a mamához, hanem csak az égre nézve, — a fellegek között járt . . . Csak akkor kezdett a mama beszédére hallgatni, midőn e szót hallotta:

— Lázás!

Ekkor körülnézett a szobában s meglátta a mamát egy széken ülve, aggódó arccal. Majd bejött a szobaleány s jelentette, hogy az orvos nincs otthon. A mama rögtön másért akart küldeni, de Lenke kijelentette, hogy ez esetben még izgatottabb lesz . . .

— Hiszen tudhatod mama, hogy ki nem állhatom as orvosokat!

Nemsokára beestelegett. A papa hazajött a kaszinóból. Leánya rosszullette igen megijesztette s akkor még jobban megrémült, midőn neje kifejtette előtte, hogy mind ennek ő az oka . . . Mert tudhatja, hogy Lenke milyen érzékeny, s mégis ridegen elutasította kérelmével . . . Mert neki ugy is csak ebben a gyermekben telik már öröme s ő ezt is elhanyagolja . . . Ilyen férj nincs több a világon, aki nem néz sem nejeire sem egyetlen gyermekére, sőt hideg modorával azt a szegény leányt még betegébe teszi . . . Lenkének már nincs semmihez kedve, nem akar enni, nem beszél semmit, olvasni sem akar, sőt a bábla menni is vonakodik . . . Lázasan mereszti szemeit az ég felé és sóhajtozik . . . És mind ennek ő az oka! . . . Képes elveszteni a kártyán százekeket, képes elmulatni nagy összegeket, követválasztáskor is elhányt egy vagyont, aztán ráadásul még meg is bukkott, most pedig, midőn egyetlen gyermeke talán először kér tőle valamit életében, azt megtagadja s betegé teszi leányát . . . És még hozzá azt akarja, hogy így a leánya valami jó parthiet csináljon . . . Nevetséges . . . Talán bizony valami emberfölötti lénynek tartja magát s azt hiszi, hogy leányát az ő neveért és személyeért fogja valaki elvenni? . . . Vagy talán vén leányt akar belőle nevelni? . . . De hiszen akkor . . .

— Jó, jó! — vágott közbe a papa s más szobába ment a már veszélyessé válni kezdő monológ elől . . . Este haragosan indult el otthonról. Midőn neje utána ment, hogy tervéről lebeszélje, így szólt:

— Jó, jó! . . . Csak a ruhát megyek megvenni . . . Lenkének ne szólj semmit . . . Talán ez meggyógyítja! Aztán mosolyogva távozott el.

láttuk, ki jól megfelelt feladatának. Krasznay Butykos Istók kisbíró szerepében sokszor derítette jó hangulatra a közönséget. — A darab felől részletes bírálatba nem boesátkozunk; csak annyit jegyzünk meg, hogy még annyira regruta, hogy jó lenne — obsitossá tenni.

Hírek és vegyesek.

A bolgár fejedelem megyénkben. Coburg Ferdinánd bolgár fejedelem, ki Pusztamezőről — hol két fiával: Boricscsal és Cyrillel tartózkodott — f. hó 6-án utazott Bécsbe, igen kellemesen töltötte az időt vármegyénkben. A pusztamezői vadászkastélyban töltött napokról a „K. H.“-ban következőköt olvassuk: „A bolgár fejedelem itt tartózkodása alatt a jégbarlanghoz két postatitst volt kirendelve éjjeli szolgálattal, mert a fejedelem sok sürgönyt kapott és küldött. A sürgönyök Murányi grófra voltak címezve s a jégbarlangi postánál állandóan egy lovas paraszt állott, a ki az érkezett sürgönyt azonnal a pusztamezői főerdészhez vitte, a ki ismét telefonon adta tovább a sürgöny tartalmát a pusztamezői kastélyba, mely e célra össze lett kapcsolva a fűrészteleppel. A sürgönyök francia és német szövegeiek voltak, míg a Bulgáriából érkezettek titkos írásjelekkel voltak szerkesztve. A pusztamezői vadászkastélyba a fejedelem itt időzése alatt senkit sem boesátottak. A vadászkastély — mint tudjuk — igen egyszerű épület s mindössze 3 lakoszoba és két inaszoba van benne; berendezése is igen egyszerű, de izléses. Kint a homlokzatán különféle magyar és német feliratok, jelmondatok olvashatók, így: „Tiszta bor a pohárban — Tiszta beszéd a szádban.“ Állítólag Jókai adta volna e verseket. A kastély körül fekvő park nem nagy, de szép. Nincsenek benne virágzónyegek, de a fenyőcsoportok gyönyörűek, még törpefenyő is diszlik benne; az utak szépen gondozottak, két oldalról nyírott fenyővel szegélyezettek. A kastély kívülről zöld színű és szebbnél-szebb szarvaságancsokkal van díszítve, a melyek mind a Coburg Fülöp hercegnek zsákmányát képezik. A kastélytól jobbra van egy melléképület, a melyben a fejedelem kísérete lakik, e megett vannak az istállók és eszelőházak. Szóval igen szép poetikus, vadregényes hely ez itt a Királyhegy aljában. A bolgár fejedelem ezuttal nem mutatta magát a jégbarlangnál; idejövetele után való nap udvarmestere felkereste a jégbarlangi vendéglőt és ott megköszölgött mindent: bort, kenyeret, sajtot stb., mert hallomás szerint innen élmeztek a kastélyt. A fejedelem kísérete megtekintette a jégbarlangot; volt közöttük néhány bolgár katona is, fekete egyenruhában, fehér sapkával. Az egyik közlők nagyon hasonlított a fejedelemhez, volt nagy sugdosás a vendégek közt, de állítólag nem ő lett volna, mert a fejedelem szakállt hord, ez pedig borotváltképu volt. A fejedelmet nagyon megváltozottknak találják azok, a kik évek előtt mint délezeg huszártisztet ismerték, nagyon megtestesedett és megemberesedett.“

Kitüntetés. Podhraczký Endre, Coburg hercegi erdőigazgatót folyó hó 1-én, negyvenedik szolgálati évének fordulóján, a Pusztamezőn időző bolgár fejedelem a legnagyobb polgári érdemrenddel ajándékozta meg. A fejedelem az érdemrendet saját futárjával küldötte át Pusztamezőről Jolsvára az ünnepeltnek. Másnap Coburg Fülöp herceg, az uralkodó Coburg hercegi Ernesztinrendet küldte meg erdőigazgatójának.

Új tornatanár. A helybeli főgimnázium igazg. választmánya az eltávozott Michny Gyula tornatanár helyére f. hó 13-án tartott ülésen öt pályázó közül szentesi Tóth Kálmán okleveles tornatanárt, a budapesti atletikai klub és tornaegylet egyik művezetőjét választotta meg egyhangulag.

Ujházi Ede városunkban. A budapesti nemzeti színház kiváló művésze: Ujházy Ede f. hó 11-én reggel érkezett városunkba. Az állomáson a szintársulat igazgatója fogadta. A művész másnap a Három Róza szállodából, hol az éjjelt meglehetősen nyugtalanul töltötte, régi ismerősehez Dr. Szeless Odón ügyvédhez költözött. Itt aztán két napon át teljes kényelemben élvezte a

III.

Amint Lenke másnap reggel fölébredt, az asztalon találta a kérdéses ruhát. Felült ágyában és elmosolyodott. Mégis csak ő a korlátlan ur a háznál; csak egy kis betegség kell, aztán megvan minden, amit kíván! . . . No de hát hiszen nem is cselekedte ő ezt még máskor és nem is fogja többé, — most is csak a huszárért tette. Ajtaja még be volt zárva, tehát bátran kelt ki ágyából és megvizsgálta a ruhát. Csakugyan az volt. Mily szép is lesz ő ebben! . . .

Aztán elővette kis kékítükrét és haját rendbehozván, megnézegette először arcát, aztán a ruhát s ebből következtethetett a kinézésére. Gyönyörű harmonia volt!

Kopogtattak ajtaján, a mama jött. Lenkét ágyában találta. Odament hozzá s megcsókoltatván arcát, kezdte magasztalni a papa jószágát.

— Mindegy. Ugy sem megyek a bábla! — szólt Lenke.

Ugyan édes kis aranybabám, hogy beszélhetsz már ilyeneket!? Hisz az még csak tíz nap mulva lesz, s akkor már semmi bajod nem lesz. Látod, már most sines lázad! . . .

A mamának igaza volt, mert Lenke egyrészt már egészen megnyugodott. Megkapta a ruhát. Azonban szívét egy, a láznál is erősebb érzélem dulta, mely érzélem zsarnoka a józan észnek, győzedelmes ellenfele a megdönthetlen tudományoknak, mert mindent összerombolhat és semmiből előállíthat. — Ez érzélem a szerelem volt. Ennek a hatalmas elementumnak hatása alatt állott egész valója, ennek szavára hallgatott tetteiben, ennek a rabja volt egészen.

A bábla el nem menni? . . . Erről szó sem volt előtte, — ez nem volt más: csalárd beszédnél. Sokáig kapacitálta még a mama, hogy csak gondolja meg magát, a bált illetőleg, — ő azonban mindennek daczára az nap csak a „majd meglátjuk“-ig ment.

Nemsokára a papa is bejött hozzá ragyogó arccal. Diadalmasan ment lánya ágyához, várva a köszönet és hála nyilatkozatát. De hiába várt . . . Végre meg is skalta a dolgot s így szólt:

— Még meg sem köszöni a ruhát, kisasszony!?

házigazda és szeretetre méltó neje szíves vendégszeretettel. A vasárnap — tolyó hó 13-ika — nevezetes forduló volt a kiváló művész életében, amennyiben e napon mult 30 éve annak, hogy ő először színpadra lépett, és pedig a budapesti nemzeti színháznál „Othello“-ben mint Jago. Azóta nagyot fordult a világ sora, s Ujházy ma a maga nemében művészetével páratlanul áll hazánkban. 1869. augusztus 13-án történt színpadra lépésének 30-adik évfordulóját szük körben, de kedélyesen ünnepelte a művész, este pedig a „Czigány“ előadás alkalmából a lelkes közönség zajos ovációkban részesítette őt. A kitünő művész hétfőn reggel kellemes emlékekkel hagyta el városunkat, s Budapestre utazott.

A tiszai ág. ev. egyházkerület Nyiregyháza tartott közgyűlésén egyházkerületi ügyészszé választott többek között **Marion János** a R. M. S. T. részvénytársaság ügyésze. A kerületi leányiskolai bizottság elnöke: **Hámos László** főispán, a tanügyi bizottság elnöke: **Liszky János** kishonti alesperes választották. Az okt. 18-án Budapesten tartandó egyetemes gyűlésre képviselőül küldte ki megyénkbeli a közgyűlés **Kubinyi Géza** és **Markó Sándor**, a nyugdíjintézet ügyének rendezésével **Kubinyi Aladár**, **Glauf Pált** és **Szontagh Andort** bizta meg a közgyűlés.

A főgimn. igazgató-választmánya — miután **Zachar Gusztáv** jegyzői tiszteről lekászont, — jegyzőjévé dr. **Wallentinyi Dezsőt**, a tanári kar jeles tagját választotta.

Vadász-mulatság. Ma — szerdán — tartja a vadásztársaság a Fekete-reten szokásos nyári mulatságát, melyre — mint halljuk — 67-en jelentkeztek.

Helyettes igazgató. A nagyrozei kereskedelmi és polg. iskolánál a **Perjessy László** igazgató Szegedre áthelyeztetése folytán megüresedett állásra a miniszter **Dancsházy Gusztávot** bizta meg a helyettes igazgatói teendő elváltásával.

Nyári mulatság. A rimaszombati polgári olvasókör ifjusági házi színháza díszletének költségére f. hó 20-án a „Széchenyi-kert“ fedett helyiségében nyári táncmulatságot rendez. — Belépti-díj személyenként 1 korona. — Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s nyilvánosan nyugtáztatnak. — Kezdeté délután 4 órakor.

Műkedvelő előadás. A főgimnázium itt időző növendékei mult szombaton szépszámu közönség előtt előadták „Csalódások“ című vígjátékot. Az előadás oly jó volt, s a közönségnek annyira tetszett, hogy — mint halljuk — meg fogják ismételni.

Ménelejtezés. A Szabadka pusztai mentelepen a selejtezés f. hó 14-én ment végbe. A selejtezőnél jelen volt **Lossoneczy min. tan. Fadallah El Hedad** Mihály ezredes, **Perczel százados**, **Miklós Odön** volt államtitkár, **Radvánszky** képv. Zolyomgyéből, **Szentiványi Árpád** orsz. képviselő stb. stb.

Losonecz gyászünnepe. Losonecz városa 1849. augusztus 8-án az oroszok által való feladatásának 50-ik évfordulója alkalmából, f. hó 8-án gyászünnepet ült. A templomokban gyszisteni tiszteleteket tartottak, a házakra gyászlobogót tűztek, s a városházán gyászközgyűlés volt, melyen a főispán is megjelent, s **Wagner Sándor** polgármester esetele Losonecz történetét a multban, a jelen virágzó állapotot pedig **Draskóczy Ede** városi főjegyző ismertette.

Halálozás. Hermann Vilmos helybeli derék postatisztet sulyos csapás érte, amennyiben anyósa, ki korán özvegyesre jutása óta nála lakott, f. hó 12-én hirtelen elhunyt 51 éves korában. Temetése f. hó 14-én nagy részvét mellett ment végbe.

Jeles tanulók. A helybeli egy. prot. főgimnázium ez idei értesítője szerint a főgimnáziumban minden tantárgyból jeles osztályzatot kaptak a következők: Az I-ső osztályban: **Figuli Pál**, **Kis Lajos**, **Molnár István**, báró **Radvánszky Béla** és **Stech Dezső**. — A II-ikban: **Buday Aladár**, **Dorka László**, **Jamriska Péter**, **Kerekes Jenő**, **Kovács Géza** és **Molnár Gyula**. — A III-ikban: **Frank Aladár**, **Nagy Imre**, báró **Radvánszky Kálmán** és **Valko**

— Köszönöm, de nincs rá szükségem! — válaszolt Lenke.

— Már hogyan?

— Úgy, hogy nem megyek a bába!

De azért nem tudom, hogy mit szolt volna a kis furfangos, ha a papa ugy vissza találta volna küldeni azt az ördögi toillettet!

IV.

Eljött a bál napja. Végre sikerült a papának meg a mamának a „kedélytelen“ Lenkét rábirni, hogy a bálban megjelenjék. Mikor aztán este már fel volt öltözve, odament a papához s így szolt:

— Köszönöm a ruhát papa!

A papa elmosolyodott s magához szorítván elkényeztetett virágát, egy szeretetteljes csókkal felelt szavaira.

— Még nem is válaszol papa? — kérde Lenke.

— Majd én is két hét múlva! — felelt trefásan az öreg.

Két hét múlva!... Átfutotta ez a gondolat a Lenke agyát. Szerette volna tudni, hogy mi is lesz akkor s kombinációinak közepette megesett vele az a különös eset, hogy egy új torony építéséhez kezdett. Meg volt azon minden. Szerelem, boldogság, kéj, mámor és örökévalóság. — csak a huszár hiányzott még!

* * *

Most pedig, minekutána egy bakfis furiang utján megszerzett ruha furcsa története előadatott összefüggésben egy huszárral. — leteszem tollamat s kívánom Lenkének, hogy hódítsa meg szíve bálványát. Egyet azonban ajánlok neki.

Ha ugyanis ezélt akar érni, ne annyira ruháját mutogassa, hanem kissé „proziásabb“ thémát válasszon... Mert hát furcsa gyerek ez a huszár!... Van elegans hajtokocsija, szerecsen inasa s francia kocsisa, — belébolondul egy leány ismeretlenül s aztán mégsem igen szeret a toilettekről beszélgetni a hölgyekkel, — hanem meglegszik egy köznapias, unalmas thémával...

Szegény Lenke, vajjon hogy fogja magát érezni, ha megint a papához kell fordulnia? De most aztán már nem ruháért, hanem... kauzióért!...

D'Hervey.

Arthur. — A IV-ikben: **Molnár József**, **Széplaky Lajos** és **Zeicz Viktor.** — Az V-ikben: **Bernáth Géza**, **Bodiczky Iván** és **Eckstein Ignác** — A VI-ikban: **Hoselitz Rezső** és **Nagy László.** — A VII-ikben: **Benyo Gyula**, **Cseh Sámuel**, **Löwy Ignác**, **Molnár Ferencz** és **Várnay György.** — A VIII-ikban: **Belicza András**, **Pósa Péter** és **Urszinyi József.** — Összesen: 31. — Elégtelen osztályzatot nyert 58 tanuló. Az intézetnek összesen 336 növendéke volt.

Műkedvelő előadás. A tiszlezi magyar kaszinó házépítési alapja javára augusztus 20-án táncvizsgálommal egybekötött műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal előadják **Berczik Árpád** „Nézd meg az anyját“ című vígjátékát. — A vidéki vendégek elszállásolásáról gondoskodva lesz.

Vadászat. Megkezdődtek a vadászatok folyó hó 15-én. E napon a Zsaluzsány környékén levő vadászterületen három társaság mintegy 70 foglyot lött. Egy másik társaság kevesebb szerencsével vadászott a tamásfalvi ültetések táján.

Késelés. Szkokan János hosszuszói lakos tegnap a esetneki vásárról jövet Pelsőzön összeszólalkozván **Mózes Mihály** hosszuszói lakossal, ez Szkokan Jánost vába szurta, mire Szkokan János hatsor döfte **Mózes Mihályba** ugyanazt a kést. Mire Hosszuszóra elhozták, **Mózes Mihály** meghalt. Szkokan János állapota is reménytelen.

Sikkasztó körjegyző. A megyei közigazgatási bizottság hétfőn **Hámos László** főispán elnöke alatt tartott ülésén a pénzügyigazgató helyettese bejelentette, hogy a rónapataki körjegyző ellen sikkasztás gyanuja miatt vizsgálatot indított. A bizottság megbizta az alispánt, hogy közigazgatási tekintetben is rendelje el a vizsgálatot. Mint lapunk zártkör értesülünk, a főszolgabíróstól távirati értesítés jött, melyben a sikkasztó körjegyző a megyéhez feljelentett.

Verekedő rokonok. Guszonán f. hó 13-ikán **Tolvaj Pál** fiatal legény összeveszett egyik társával, s mikor nagybátyja **Tolvaj József** békíteni akarta a zivakodókat, a legény kapát ragadott, s úgy fejbeütötte nagybátyját, hogy az összeesett, arczsontja összetört. A sérültet beszállították a kórházba.

Színpad az olvasókörben. A polgári olvasókör dísztermében egy esinos állandó színpadot épített a választmány és a vigalmi bizottság. A házi színpad szép díszleteivel és teljesen modern, izléses felszerelésével igen kellemes benyomást tesz a szemlélőre. Tervben van, hogy az unalmas őszi és téli esték kellemessé tétele céljából több műkedvelő-előadást is műstélyt fognak a körben rendezni.

Sörárpavásár Miskolczon. A borsodmegyei gazdasági egyesület, a mult évben is rendezett sörárpavásár szép eredménye által buzdítva, elhatározta, hogy ez évben újból országos sörárpavásárt rendez. Elvitázhatlan a borsodmegyei gazdasági egyesület érdeme, midőn ez iránybani tevékenysége által a vidék sörárpája számára biztos piacot kíván teremteni. Megyénk gazdaközönségére sem lehet azon dolog közömbös, hogy egyik fontos gazdasági terményének közeli és könnyen megközelíthető helyen biztos piacot talál, hol azt a nagy fogyasztóknak közvetlenül adhatja el s nem kénytelen a közvetítő keresményét fedezni. — Csupán a gazdaközönség mulik tehát, hogy a borsodmegyei gazdasági egyesület üdvös törekvését siker koronázza s oly mennyiségű árut legyen képes piacára hozni, hogy azt a nagy fogyasztók érdemesnek találják arra, hogy szükségletük fedezésének biztosítása alkalmával a miskolczi sörárpavásárra mindenkor mint fontos tényezőre számítsanak. — Ezen körülmény azonban, melyből az árpát termelő gazdákra nem esekély haszon háramlik, csak ugy érhető el, ha terményével mindenki — legyen az kevés vagy sok — a miskolczi piacot keresi fel s ugy a maga részéről is hozzájárul ahhoz, hogy árpája részére feltétlenül biztos piac létesüljön. — Felhivom emeltozva a megye t. gazdaközönségét, hogy **folyó hó 28-án Miskolczon a megyeháza nagytermében tartandó országos sörárpavásárra** mintát beküldeni a saját jól felfogott érdekében senki el ne mulassza. — Bejelentési izek kaphatók Miskolczon és Putnokon a megyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál. — Putnok, 1899. augusztus 10-én. — **Lakner László**, gazd. egyt. titkár.

Budapest Szent-István napon ismét teli lesz vidékiekkel, akik e napot rendszerint tömegesen szokták fölhasználni arra, hogy megtekintsék a főváros régi és újabb nevezetességeit. E nevezetessegek közt kiváló és egyuttal nagyon sajtáságos helyet foglal az a körkép, mely a millennáris ünnepélyek legnagyobbszerű mozzanatát, a „Hódoló díszfelvonulást“ örökíti meg. — mert összesen alig két esztendő és nem telik bele egy hónap már egyáltalán nem is lesz többé látható. Tudvalevőleg a körképpalotát szeptemberben már lerombolják, s akik addig nem nézték meg ezt a csodálatos megfestését az újabb kori magyar történelem egyik legfestőibb, leginpozánsabb mozzanatának, soha többé azt látni nem fogják. Akik maguk is résztvettek a hódoló díszfelvonulásban, mind elragadtatással nyilatkoznak a világ ez egyik legnagyobb festménye felől; de akik nem látták a felvonulást, azok tényleg csak e kép után szereshetnek arról maguknak fogalmat. Megjegyzendőnek tartjuk azonban, hogy a körkép látogatói a palota nagytermében díjtalanul tekinthetik meg a „Színes fényképezés csodáit“ és az „Utazást a föld körül 45 percz alatt“, melyek a társaság ritka tőkélyű nagy angol vetítő készülékével elektromos fényvel egy óriás terjedelmű ezüst felületű ernyőre vetítve, pompas látványt nyújtanak.

Műkedvelő színelőadás Tamásfalván. A folyó hó 13-án (vasárnap) megtartott műkedv. színelőadást a legnagyobb siker koronázta. Színr került **Lukácsy Sándor** örök szép népszimfúve: „A vereshaju“. Tamásfalva szereplő fiatalága minden tekintetben s reményen felül megfelelt a várakozásnak. Szilaj Kata szerepét Major Apollónia kitünően játszotta s dalait igaz érzéssel énekelte. Verőb Jankót **Andrik András** oly élénken s ügyes alakítással adta, hivatott színésznek is becsületére vált volna. A nagy közönséget az egész előadás tartama alatt élénk jó kedvre derítette. Gyakorlott színésznőhöz hasonló, sőt mondhatni megfelelő ügyességgel játszotta **Sajónét Lévai Boriska** a közönség élénk tapsai kíséretében. **Boglár Ágnes** **Borák Zsuzsika** s leányát **Zsófi** **Rohák Mariska** igaz mesterkélttség nélküli

érzéssel adták, előbbi élethü komolysággal, utóbbi pedig igen kedvesen. **András** szerepét **Habán Mihály** egyetemi hallgató tökéletesen átérezte s minden mozdulatával elárulta, hogy a különben nehéz szerep jó kezébe került. **Ferkét** **Vincze István** játszotta ügyesen s pár dalát kellemes hangján szívhez szólóan énekelte. **Juhász Mariska** **Szemes Borcsa** szerepében ügyes mozdulataival vonta magára a közönség figyelmét. **Keszeg Mihály** szerepében **Lados András** tüntette ki magát, **Bálint fia** szerepét **Andrik Pál** játszotta szerepének megfelelő kedélyességgel. Fokozta a közönség tetszését **Karhut Boriska** ki a **Sára** vénleány szerepét találó taglejtésekkel játszotta s dalát viharos tapsok kíséretében ismételnie kellett. Végre a többi szereplőkhez hasonló sikerrel játszotta **Pásztor Juliska** is a **Csinos Julesa** szerepét, valamint **Járossy Pál**, **Nagy József**, **Sulik Juliska**, ifj. **Pavella Mariska**, **Bodnár Juliska**, **Misák Mihály**, ifj. **Járossy Mihály**, id. **Pavella Mariska**, **Szunyai János** és **Habán Pál**, mindannyian teljesen megfeleltek szerepeiknek. Az előadás után **Szkalos Emil** theológus „Az orr“ című monologot adta elő pompás alakítással és zajos sikerrel. — Szóval az egész estéről csak jót mondhatunk s örömmel gratulálunk a „Petőfi“ egyesület derék vezetőinek, kik a nép erkölcsi és szellemi erősödésén, oly luzgóan munkálkodnak, de az elismerés koszoruját **Járossy Mihály** theológusnak kell nyújtanunk, ki a rendezés, a betanítás nehéz munkáját oly derekasan és ügyesen végezte s a ki különben is szóval és tettel mindent elkövet e szülőfalujában általa alakított egyesület felvirágzása érdekében. Csak arra szolítjuk fel a rendezőseget, hogy jövőben az előadásokat ne este, hanem délután 4-től 7-ig tartsa meg, mert akkor biztosra vehetik, hogy városunk és a vidék szépért, jóért lelkesülő közönsége örömmel jelenne meg nagy számmal az előadáson, holott most az éjtéli hazabotorkázástól való félelem sokakat otthon fogott.

Emberhalál. A nagyszlabosi papirgyárnál az értékpapirgyártás felügyeletével megbizott egyik pénzügyőr f. hó 14-ikén egy öt gunyoló embert szolgálati fegyverével agyonlötötte. A pénzügyigazgatósághoz távirati jelentés érkezett, de a részleteket lapunk zártáig nem tudhattuk meg.

Vízáradás. Alig multak el némileg a tavaszi vízáradás szomorú emlékei, alig hegedtek be a fájós sebek az *uj-antalyólyi* lakosság lelkiéletében, melyet a Rimava patak vízének gyors robama idézett elő, s melyet június 20-án délután egy második kisebb mérvű áramlat követett; még csak felejteni kezdte a lelket öő nagy ijedelmet, melyet kiállott, csakhamar ez évben egy harmadik, az előbbi két áradást felülmuló, sokkal nagyobb mérvű s a lakosságot teljesen megfélemlítő vízáradás látogatta meg s sujtotta a telepet. — Augusztus 8 a üde reggelén a kies és a természet szépségével megajándékozott völgyet a fénylő nap éledető sugaraival melegíté fel. Ki-ki, — a rövid ideig tartó nyár kellemét élvezve, — szorgalommal s vidám kedélyvel megjelölt munkájához fogott. Kevés ideig tartott az élet eme öröme, mert dél felé sötét, félelmet gerjesztő nehéz fellegek tornyosultak észak kelet felől az égen; villámlani kezdet, s a dörgések völgyben különösen hallható és egymást követő borzasztó s megdöböntő moráját csakhamar zápor és jégeső váltotta fel. A patak víze gondolatnyi idő alatt az udvarokat és kerteket elöntötte, magával ragadta a fákat s az alá mosott földterületet. — A víz elhagyta irányát, a házak felé tolt. — A kinos helyzet nemhogy javulna, hanem halál ijedelemmé, teljes orkánná fajult; a déli idő alatt tetőpontját érte el a veszedelem, az eléggé szomorú helyzetet percznyi idő alatt nagymérvű felhőszakadás tetézte be; az ár a jobbra eső völgyből lefelé, s az utczán végig rohant, magával sodorta a mi utczában állt: tőkéket, ölfákat és köveket, egészen befede az utczát, azon a közlekedés teljesen megakadt. Az emberek felhagyva munkájokkal, jajveszékelve, halálápadtan és elmevesztesen rohantak a fa- és kőtorlaszokon keresztül gyermekeik és állataik után tudakozódva; sokan a ház padlására menekültek. — A lakosok helyzete bizonytalanra vált a lakóházakat két oldalról megrohanó vízáradattól, mely a lakóházakba tódult. — A nép teljes erővel és életfeláldozással munkált; a fa- és kőtorlaszokat elhárította, a viznek gyors lefolyását segíté elő. A tevékeny gyári igazgató, — kit a katasztrófa mélyen érintett, — a kétségbeesés pillanatában a kellő intézkedéseket megtette. A mentésben példaadással jártak elől s figyelemre méltó tevékenységet fejtettek ki: **Hável Ágoston** losonezi fényképező, ki a szomorú és borzadalmas helyzetet le is vette, **Tihanyi Lajos** állami tanító és neje, **Szeibert Vincze**, **Heller Odön** és **Stern Miksa** gyári tisztviselők és **Mares Ferencz** asztalos mester. — Tanúságot meritve a gyakran előforduló vízáradásokból, nagyon kívánatos, hogy jövőben a lakosság nyugalma, biztonsága ily módon meg ne zavartassék, s hogy a telkek és épületek meg ne rongáltassanak, — mert ha ez így marad, akkor ma-holnap talpalattnyi kert s udvar nélkül, sivár talajon, csakis a megrongált házak kéreményei látásának, a gyár a patak partján, a víz medrének kellő helyet hagyva, a már megkezdett erős védőfalat a telep egész hosszában építené ki. — A csapásról különben **Bolváry Zahn Dénes** központi igazgató azonnal értesítve lett, ki is 9-én délután a pusztítás helyére megérkezett.

Tűzoltómulatság. Nyustya község kötelezett tűzoltó-egylete a **Kubinyi Kálmán**-féle erdőben az egylet alapítókéjének gyarapítására e hó 6-án tűzijátékkal egybekötött játékonvezélu nyári táncmulatságot rendezett. A táncmulatságon — mely délután 3 órakor vette kezdetét s reggel 3 órakor ért véget, — nemesak a község intelligenciájának és polgárságának zöme vett részt, hanem **Likér gyártelepről**, a **nyustyai olvaszó-telepről**, **Likér**, **Rimabréz**, **Tiszleoz** és **Klenőcz** községekből is sok szép lány és menyecske rándult ki ezen sikerült mulatságra, megfelelő számu tánczos kíséretében. — Az idő igen kedvező volt, mert délután állandóan be volt borulva a nélkül, hogy esett volna, s így a lágyszellős lég a tánczedvet a jó zene mellett rendkívül fokozta. Erdekes festői képet nyújtott a táncz hely este az élénk színű lampionok világlitása mellett. A ki csak részt vett e mulatságon, örömet emlékszik vissza az ott kellemesen, vígan eltöltött órákra. De nemesak erkölcsileg, hanem anyagilag is fényesen sikerült ezen mulatság, amennyiben a 119 frt 75 krnyi összes bevételből 37 frt 20 kr. volt a felülfizetés s 75 frt tiszta jövedelmet hozott az egyletnek; és pedig felülfizettek: **Mariássy Gyula** 4 frt 50 kr., **Molitorisz Zoltán** 4 frt 50 kr., **Schmidt Bernát** 2 frt, **Birnstingel Aurél** 2 frt, **Bösch Frigyes** 2 frt, **Thomka**

László, dr. Bleier Leo és Weisz Miksa 1 frt 50—1 frt 50 kr., Csövek Bertalan, Takács János, Scholez Ádám, Weisz Zsigmond, Benkár Pál, Kolbenhayer József és Gottlieb Antal 1—1 frt. Francziszczai Emil, Bihary Géza, Bihary Aladár, Gaál Vilmos, Gömör János, özv. Schmidt Ágostonné, Pazar Gusztáv, dr. Duda János, Széll Imre, Széll József, Csemiczky Imre, Dolinay Mihály, N. N., N. N., Kohn Sámuel, Kohn Ferencz, Zalay József, Reutter Sándor, Glózer Jenő, Katona László, Janovics Árpád, Adamszky Géza 50—50 krt, Steiner Gyula és Kohn Ignác 10—10 krt.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Hirdetés.

Rimaszombatban, a Jánosi-utcában 38. szám alatt a vásártérhez közel fekvő házunk emeleti lakosztálya 1899. november 1-től **bérbeadó**, — de maga az egész ház, tágas udvar és a Rimafolyóig terjedő gyümölcsös és veteményes kert szabad kézből örök áron is **eladó**. **Szerényi János**.

Eladó ház.

Losonczon a Gácsai-utcában a 346-ik számú kis emeletes ház üzlethelyiséggel, a posta és távirda tözsomszedságában, szabad kézből azonnal eladó. — Értekezhetni az emeleti lakásban a tulajdonossal. **Szabó József**.

Faraktár áthelyezés.

Alólirott tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy jól felszerelt

épület-faraktáramat, melyet eddig az Andrássy-ut 4. szám alatt tartottam fenn, **e hó első napjától a Jánosi-utcai vásártérrel szemben levő telepre helyeztem át.**

Raktáramban a helybeli és a nagy vidéki közönség igényeinek teljesen megfelelő legjobb minőségű épület-faanyagot bőséges készletben tartom ezután is, s főtörökvesem miként eddig, ezentúl is mindenkor az lesz, hogy igen tisztelt vevőimet legpontosabban és jutányos árak mellett szolgáljam ki s így teljes megelégedésüket továbbra is kiérdemeljem.

Magamat és üzletemet a n. é. közönség jóakaratu támogatásába ajánlom és szíves rendeléseit kérve, vagyok teljes tisztelettel

ECKSTEIN SAMU,

épület-fakereskedő Rimaszombat,

Jánosi-utca, vásártérrel szemben.

CSERÉPKÁLYHÁK

a híres zsaluzsányi tűzmentes agyagból elkészítve, nagy választékban kapható

Braun Zsigmond
vaskereskedésében
Rimaszombatban.

A kályhák csiszolva állíttatnak.

3—3

Árverési hirdetmény.

3123/1607. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városának tulajdonát képező **puszta szabadkai**

vizi malom

örlési joga, összes hozzá tartozó épületek, örlési eszközök, a malom mellett lévő két kis kert, 3¼ holdnyi szántóföld, 3¼-ed holdnyi rét és mintegy 4¼ holdnyi basa kerttel együtt, 1900. évi január hó 1-étől, hat egymásután következő évre, vagyis 1905. évi december hó 31-ig árverés útján bérbe adatik.

Árverési határnapul f. évi **augusztus hó 29-dik** napjának d. u. 2 óraja a városháza tanács-termében kitézetik, mely helyre és időre, bérelmi szándékozók azzal hivatnak meg, hogy írásbeli zárt ajánlatok 50 frt bántépénzzel, a polgármesteri hivatalnál, mondott nap d. e. 12 órájáig beadhatók és ugyanott az árverési feltételek is, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1899. évi augusztus hó 4-én tartott üléséből.

1—2 **Szabó György**, polgármester.

Eladó házak.

A **Jánosi-utcában** 20-ik szám alatt fekvő ház. Van benne 5 szoba, konyha, kamra és igen jó pincze.

A **Szizgyártó-utcában** 27 ik szám alatt fekvő ház Van benne 4 szoba, konyha és pincze. Külön udvar. Ez a ház **bérbe** is kivehető.

Eladó továbbá egy **gyümölcsös kert**, jókarban levő, kőből épült kerti **házzal** és fürdőhelyiséggel.

Értekezhetni a megbízottnál, **Bodon József** ügyvédnél.

2—3

Hirdetmény.

462. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 4413/p számú végzése következtében **Farkas Gyula** ügyvéd által képviselt **putnoki takarékpénztár** felperes javára **Ablonczy Pál** keleméri lakos alperes ellen 100 frt — kr. s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1169 frt 80 krra becsült következő ingóságok, u. m. szobabeli butorok, 2 drb ló, 1 drb tehén, gazdasági eszközök, takarmányműek s egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a tornallyai kir. járásbírószág 1899. évi V. 254 számú végzése folytán 100 frt — kr. tökékövetelés, ennek 1898. évi április hó 6-ik napjától, járó 6% kamatai, ½% váltó díj és eddig összesen 40 frt 51 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kelemér községben alperes lakásán leendő eszközzésére **1899. évi augusztus hó 21-ik napjának** délelőtti 9 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tornallyán, 1899. évi augusztus hó 4-én.

Záborszky Sándor, kir. jbir. végrehajtó.

A kőbányai

Király-Sörlőző részv.-társaság

„Góliát”

MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkelle-
mesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak gyógyezelokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénységűnél, emésztési zavaroknál, gyengeségűnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Eredeti minőségben kapható Rimaszombatban **Heksch Bertalan** fűszerkereskedésében.

15—30

Hirdetmény.

460. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 2806/p. számú végzése következtében **Farkas Gyula** ügyvéd által képviselt **Putnoki takarékpénztár** felperes javára **Ablonczy Pál** keleméri alperes ellen 100 frt s jár. erejéig 1898. évi aug. hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 497 frt 80 krra becsült következő ingóságok, u. m. 1 db. tehén, takarmányműek, 70 kereszt buza és 24 kereszt árpa nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornallyai kir. járásbírószág 1899. évi V. 255. számú végzése folytán 100 frt tökékövetelés, ennek 1897. évi december hó 31 ik napjától járó 6% kamatai, ½% váltó díj és eddig összesen 33 frt 67 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kelemér községben alperes lakásán leendő eszközzésére **1899. évi augusztus hó 21-ik** napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tornallyán, 1899. évi augusztus hó 4-én.

Záborszky Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Bank-kölcsön közvetítő iroda

WEISZ SAMU

órás- és ékszerésznél Losonczon.

Közvetít ingatlanokra kölcsönöket

15—20 egész 50—60 évi visszafizetésre,

annuitás 3 ½, 4 és 4 ½ %-ra.

Konvertál minden összeget

300 forinttól fölfelé

előleges kiadás nélkül.

Közvetítési díj mérsékelt és lebonyolítás után fizetendő.

Káptalani kölcsönöket

6%-ra, évenként egyszeri utólagos kamatfizetéssel.

Levélbeli kérdésekre felvilágosítással szívesen szolgálunk.

8—12

Hirdetmény.

360. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati és rimaszécsi kir. törvényszék, járásbírószág 1898. évi 3938. és V 25912 sz. végzése következtében **Friedländer Sámuel** és **Alsó-Hangonyi község** javára **Stelkovicz László** és **neje** ellen 300 frt és 62 frt 45 kr. s jár. erejéig 1898. évi aug. hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 6727 frtra becsült szobabeli butorok, szarvasmarhák, lovak, juhok, szekerek és terményekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. jbiróság V. 255/4. 1899. sz. végzése folytán 41 frt 03 kr. 13 frt 36 kr. tökékövetelés és eddig összesen 5 frt 70 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig a.-hangonyon alperesnél leendő eszközzésére **1899. évi aug. hó 22-ik** napjának d. e. 10 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1899. évi július hó 27-én

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

FLEISCHER és TÁRSA

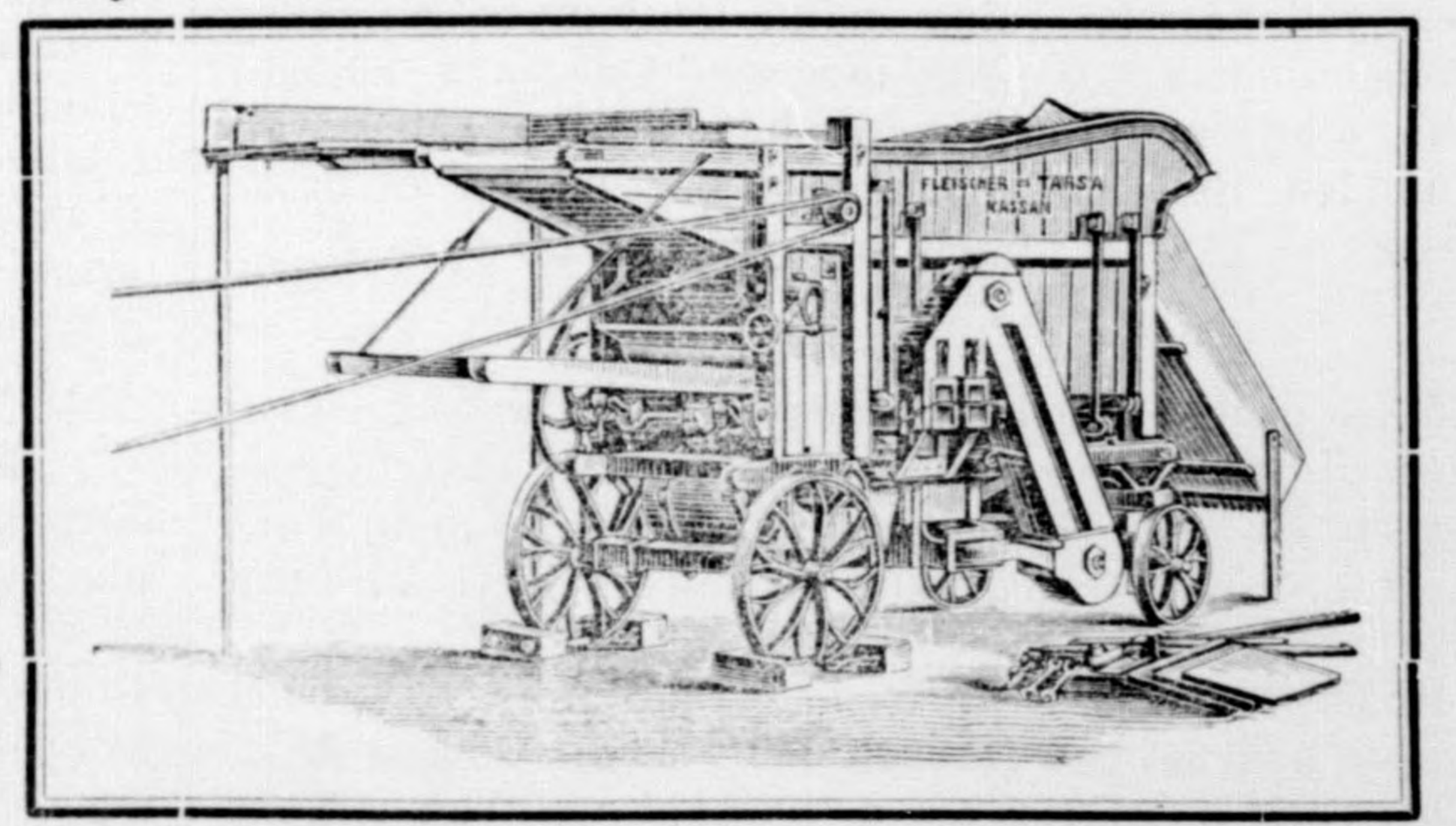
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázóli készülékkel vagy a nélkül. **Backer- és magtár-rostait**, továbbá mindennemű **szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat**, **Szeszgyár-berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők**, **kavaro-készülékek**, **maláta- és burgonya-zuzókat**, **malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékenny készletét** tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes**, valamint öntődénk gyártmányai **árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

5—6